

TRŽIŠTE OSIGURANJA SRBIJE U 2017.

Insurance Market of Serbia in 2017

Na kraju 2017. godine, u Republici Srbiji je poslovalo 21 društvo za osiguranje, odnosno za dva društva manje nego godinu dana ranije, završetkom procesa pripajanja AXA osiguranja Vienna Insurance Grupi. Isključivo poslovanjem osiguranja bavi se 17 društava, a samo poslovanjem reosiguranja 4. Životnim osiguranjem bave se 4 društva, isključivo neživotnim 7, a i životnim i neživotnim osiguranjem – 6 društava.

Prema podacima koje je objavila Narodna banka Srbije, u 2017. godini ostvarena je ukupna premija od 786 miliona € što predstavlja nominalno i realno povećanje od 4,4%. Za razliku od prethodne godine, učešće životnih osiguranja smanjeno je za 1,5% u odnosu na 2016. godinu tako da je na kraju 2017. godine, u strukturi premije, učešće neživotnih osiguranja iznosilo 75,6% a životnih 24,4% što je posledica pomenutog pada premije životnih osiguranja.

Tržište osiguranja u Srbiji i dalje je nerazvijeno i ispod proseka EU. Primera radi, učešće premije osiguranja u BDP u Srbiji je 2,1% u EU je to 7,4% a u zemljama u razvoju 3,2%. Ali, s obzirom na to da je prosek država Centralne i Istočne Evrope i dalje na nivou od 1,9% ipak možemo da kažemo da je Srbija na, koliko toliko, zadovoljavajućoj poziciji. Što se tiče premije po glavi stanovnika, u Srbiji je to 133 USD, što je rast u odnosu na 108 USD iz 2016. godine, ali smo po tom pokazatelju ispod država Centralne i Istočne Evrope, kod kojih je ta premija 169 USD.

Srpsko tržište osiguranja i dalje je dominantno zavisno od ostvarenih kretanja u segmentu osiguranja od autoodgovornosti. U tom sektoru zabeležen je rast od 5,7% u odnosu na prethodnu godinu, što je dovelo do učešća od 34,4% u ukupnoj premiji. Posmatrano po učešću u ukupnoj premiji, slede životna osiguranja sa 24,4 i imovinska osiguranja sa 17,9 procenata. U odnosu na 2016. godinu, registrovan je blagi pad životnih odn. blagi rast imovinskih osiguranja.

Na osnovu iznetih statističkih pokazatelja, možemo zaključiti da industrija osiguranja u Srbiji nije dovoljno razvijena iako ima veliki potencijal i važan je instrument ekonomskog razvoja. Osnovni razlozi nedovoljne razvijenosti su nizak standard građana, nelikvidnost privrede i nedovoljna edukacija građana. Mi, kao osiguravači, ne možemo da utičemo na prva dva razloga, ali na

edukaciju možemo. Zbog toga smo, ispred kompletne industrije i svih naših članica pokrenuli kampanju koja je jedinstvena na ovim prostorima. Pošli smo od toga da su edukacija, podizanje nivoa svesti o značaju osiguranja i razvoj kulture osiguravanja, najznačajniji procesi na putu razvoja osiguranja u Srbiji.

Međutim, naš stav je da je za razvoj neophodna edukacija na svim nivoima, ne samo kada je reč o građanima, već i o onima koji uređuju pravni okvir. Zbog toga smo, krajem novembra prošle godine, organizovali Konferenciju "Srpski dani osiguranja" prvu takvu na našem tržištu, koja je okupila oko 200 domaćih i stručnjaka iz inostranstva iz oblasti osiguranja i reosiguranja, predstavnika regulatornih tela, državnih institucija i osiguravajućih društava. U dva dana Konferencije organizovali smo okrugle stolove o Zakonu o obaveznom osiguranju u saobraćaju i o osiguranju u poljoprivredi, sa 20 učesnika. U još 10 izlaganja, koje su održali domaći, regionalni i stručnjaci iz inostranstva, razmotrili smo trenutno najvažnije teme koje se tiču Direktiva "Solvency 2", životnog osiguranja, bankoosiguranja. Time su učesnici Konferencije bili u prilici da naprave presek trenutnog stanja na tržištu osiguranja Srbije i uporede ga sa standardima u regionu i državama EU i da se upoznaju sa promenama u regulativi i nadzoru nad delatnošću osiguranja. Smatramo da Udruženje na taj način, kroz edukativnu kampanju u čijem fokusu su građani i kroz ovakve stručne skupove, namenjene onima koji donose odluke na nivou države, ali i u okviru društava, daje najveći mogući doprinos razvoju tržišta osiguranja.

S obzirom na više nego pozitivna iskustva sa prvih dana osiguranja, već pripremamo ovogodišnju Konferenciju, koja će takođe biti održana krajem novembra u Arandjelovcu.

Jedan od najvećih izazova na srpskom tržištu, u ovom trenutku, je unapređenje regulative obaveznog osiguranja u saobraćaju. Rad na usvajanju novog Zakona o obaveznom osiguranju u saobraćaju je intenziviran, a zadatak je poveren Ministarstvu finansija. Formirana je radna grupa koja se bavi tim pitanjem, a članovi te grupe su i predstavnici Udruženja osiguravača Srbije. Udruženje je sa svoje strane podnelo Ministarstvu predlog izmena i dopuna tog zakona, a najvažnija se odnosi na Garantni fond. Naime, trenutno zakonsko rešenje, po kojem se predviđa formiranje novog Garantnog fonda kao posebnog pravnog lica izvan Udruženja osiguravača Srbije, nikada nije stupilo na snagu i takav Garantni fond nikada nije formiran. Zahtev Udruženja je da Garantni fond ostane pri UOS, a da se postupak kontrole i nadzora na radom istog poveri Narodnoj banci Srbije koja vrši nadzor nad delatnošću osiguranja uopšte. Ovaj naš predlog dobio je podršku NBS pa treba očekivati da će izmene zakona ići u tom pravcu. Istovremeno, postoji još niz zakonskih odredbi za koje su osiguravači zainteresovani da se reše na drugačiji način. Primera radi, tu su odredbe koje se tiču regresnih zahteva garantnog fonda koje moraju da se menjaju da bi se izbegla sadašnja apsurdna situacija da štetnici neosiguranih vozila, makar vozili i pod uticajem alkohola, ne odgovaraju za štetu koju

isplati Garantni fond zbog poteškoća oko dokazivanja prava vlasništva na pokretnom stvari. Tu je i naša inicijativa za mogućnost izdavanja zapisnika o uviđaju saobraćajnih nezgoda preko Udruženja i društava za osiguranje čime će postupak izdavanja tih dokumenata biti znatno brži što će uticati i na brzinu i kvalitet rešavanja odštetnih zahteva, ali i smanjiti broj slučajeva u kojem se zahtevi rešavaju preko suda.

Istovremeno, treba navesti i činjenicu da su pravi problem samog zakona zapravo članovi 44. i 45. koji regulišu način prodaje polisa obaveznog osiguranja u saobraćaju preko tehničkih pregleda i pitanja koja se odnose na plaćanje i visinu provizije za takvu prodaju. Udruženje osiguravača Srbije aktivno radi na postizanju konsenzusa svih društava za osiguranje koja se bave osiguranjem AO vezano za zajednički predlog izmena navedenih članova.

U prvoj polovini 2018. godine stupile su na snagu i izmene i dopune Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima. Novine zakona važne su za industriju osiguranja jer su izmenjene odredbe koje se tiču, primera radi, dozvoljene količine alkohola u krvi, predviđenog propisivanja minimalne cene tehničkog pregleda, pooštrena je kaznena politika za mnoge prekršaje i sl. Očekuje se da izmene i dopune navedenog zakona podignu ukupnu bezbednost saobraćaja na viši nivo što je u interesu svih. Istovremeno, navedene izmene nateraće tehničke preglede da zarađuju od svoje osnovne delatnosti, a ne samo da "žive" na račun prodaje polisa osiguranja. Treba napomenuti i da je izmenama i dopunama Zakona uvedena mogućnost registracije mopeda, motocikala, tricikala na period kraći od godinu dana, a ne kraće od jednog meseca, što je novina na srpskom tržištu. Time je u stvari omogućena sezonska registracija navedenih motornih vozila za period godine kada se najčešće koriste. Osiguravači su na navedenu izmenu momentalno reagovali i omogućili izdavanje polisa osiguranja koji pokriva period registracije.

BILJEŠKE
